

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky
ERIKA TOMÁŠA
k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Miloša SVRČEKA a Jozefa
LUKÁČA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o
sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
(tlač č. 1397)

V súlade s ustanoveniami zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov predkladám pozmeňujúci a doplňujúci návrh k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Miloša SVRČEKA a Jozefa LUKÁČA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

V predmetnom návrhu zákona navrhujem nasledovné zmeny a doplnenia:

1. V čl. I sa za 4. bod vkladajú nové body 5 až 9, ktoré znejú:

„5. V § 69a ods. 2 sa slová „§ 82 ods. 4“ nahrádzajú slovami „§ 82 ods. 6“.

6. § 82 vrátane nadpisu znie:

„§ 82

Zvyšovanie dôchodkových dávok

(1) Ak v odsekoch 2 a 3 nie je ustanovené inak, dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom za prvých deväť mesiacov kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(2) Ak kumulatívny medzimesačný rast spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaný štatistickým úradom za desiaty, jedenásty a dvanásty mesiac roku, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku a prvý, druhý a tretí mesiac príslušného kalendárneho roka dosiahne aspoň päť percent, dôchodková dávka vyplácaná k 1. júlu príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. júla do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje o percento kumulatívneho medzimesačného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom za desiaty, jedenásty a dvanásty mesiac roku, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku a prvý, druhý a tretí mesiac príslušného kalendárneho roka.

(3) Dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom sa uplatní postup podľa odseku 2 sa nezvyšuje podľa odseku 1, ale zvyšuje sa o percento priemerného rastu spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roka za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom za štvrtý, piaty, šiesty, siedmy, ôsmy a deviaty mesiac kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(4) Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva podľa odseku 1. V prípade uplatnenia postupu podľa odseku 1 sa dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka zvyšuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa jej priznania. V prípade uplatnenia postupu podľa odseku 2 sa dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje aj od 1. júla príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa jej priznania.

(5) Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

(6) Dôchodková dávka, ktorá sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácala z dôvodu zániku nároku na jej výplatu, sa zvýši pri opätovnom vzniku nároku na jej výplatu za každý príslušný kalendárny rok, v ktorom sa dôchodková dávka nevyplácala. Tieto zvýšenia patria od opätovného vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(7) Denný vymeriavací základ zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a, ak mesačný príjem z tejto dohody nepresiahne sumu 200 eur, sa určí ako podiel súčtu príjmov dosiahnutých z tejto dohody za obdobie od vzniku právneho vzťahu na základe tejto dohody u zamestnávateľa zodpovedného za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, do dňa predchádzajúceho dňu vzniku pracovného úrazu alebo dňu zistenia choroby z povolania a počtu kalendárnych dní tohto obdobia okrem obdobia prerušenia povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca podľa § 26 alebo obdobia vylúčenia povinnosti platiť poisťné zamestnancom podľa § 140 ods. 1.

(8) Pri súbehu nárokov na viac dôchodkových dávok sa zvyšuje každá z týchto dôchodkových dávok.

(9) Ak bola suma dôchodkovej dávky v príslušnom kalendárnom roku zvýšená podľa odseku 2, suma vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku sa určí zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšeného podľa odseku 2.

(10) Zvýšenie dôchodkových dávok sa zlučuje s dôchodkovou dávkou.

(11) Na rodičovský dôchodok sa odseky 1 až 10 nevzťahujú.“.

7. V § 89 ods. 8 sa prvé slovo „Úrazová“ nahrádza slovami „Ak v odsekoch 9 a 10 nie je ustanovené inak, úrazová“ a slová „prvý polrok“ sa nahrádzajú slovami „prvých deväť mesiacov“.

8. V § 89 odsek 9 znie:

„(9) Ak kumulatívny medzimesačný rast spotrebiteľských cien vykázaný štatistickým úradom za desiaty, jedenásty a dvanásty mesiac roku, ktorý predchádza príslušnému

kalendárnemu roku a prvý, druhý a tretí mesiac príslušného kalendárneho roka dosiahne aspoň päť percent, úrazová renta vyplácaná k 1. júlu príslušného kalendárneho roka a úrazová renta priznaná od 1. júla do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje o percento priemerného medzimesačného rastu spotrebiteľských cien vykázaného štatistickým úradom za desiaty, jedenásty a dvanásty mesiac roku, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku a prvý, druhý a tretí mesiac príslušného kalendárneho roka.“.

9. V § 89 sa za odsek 9 dopĺňajú nové odseky 10 a 11, ktoré znejú:

„(10) Úrazová renta vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom sa uplatní postup podľa odseku 9 sa nezvyšuje podľa odseku 8, ale zvyšuje sa o percento priemerného rastu spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roka vykázaného štatistickým úradom za štvrtý, piaty, šiesty, siedmy, ôsmy a deviaty mesiac kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(11) Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie úrazovej renty vykonáva. Úrazová renta vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka a úrazová renta priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa priznania.“.

Odôvodnenie:

K novému bodu 5

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s vložením nového odseku do § 82.

K novému bodu 6

Keďže výška medziročnej „dôchodcovskej“ inflácie za 1. polrok je známa v polovičke júla, poskytuje navrhovaná zmena dostatočný čas na vydanie rozhodnutí o zvýšení dôchodkovej dávky so zohľadnením aktuálneho vývoja rastu cien. Zároveň sa rozširuje referenčné obdobie pre mimoriadnu valorizáciu dôchodkov z piatich na šesť mesiacov. Upresňuje sa, že suma zvýšenia dôchodkovej dávky v prípade uplatnenia osobitnej valorizácie sa od 1. januára nasledujúceho roka určí ako rozdiel sumy vypočítanej podľa vývoja tzv. dôchodcovskej inflácie za prvé tri štvrtroky predchádzajúceho roka a sumy, o ktorú sa už dôchodková dávka zvýšila od 1. júla predchádzajúceho roka. V princípe to znamená, že dnešná forma ročnej valorizácie sa v prípade mimoriadneho rastu cien rozloží na dve zvýšenia, pričom v celoročnom súčte bude predstavovať stále rovnakú sumu. Pôjde o akúsi formu

„zálohovej valorizácie“, aby sa zabezpečilo, že poberatelia dôchodkov budú mať príjem zvýšený čo najskôr po tom, ako im narastú životné náklady. Celkové výdavky Sociálnej poisťovne na valorizáciu sa tak nezvýšia oproti dnešnému spôsobu, ale rozložia na dva rozpočtové roky. Zároveň sa vykonáva technicko-legislatívna úprava súvisiaca so zavedením „mimoriadnej“ valorizácie dôchodkovej dávky.

K novým bodom 7 až 9

Rozširuje sa referenčné obdobie pre ročnú valorizáciu úrazovej renty z prvého polroka na prvé tri štvrtroky, čo umožní spravodlivejšie zohľadniť rast životných nákladov poberateľov úrazovej renty. Zavádza sa nový mechanizmus „mimoriadnej“ valorizácie úrazovej renty rovnako, ako v prípade dôchodkových dávok. Obdobne, ako pri valorizácii dôchodkových dávok sa rieši následná valorizácia k 1. januáru príslušného roka, ak sa v predchádzajúcom roku uplatní „mimoriadna“ valorizácia. Znenie ods. 11 predstavuje technicko-legislatívnu úpravu doterajšieho ods. 9.

2. V čl. I, sa za 6. bod vkladá nový 7. bod, ktorý znie:

„7. Za § 293fzaa sa vkladá nový § 293fzab, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 293 fzab

Prechodné ustanovenia účinné od 1. mája 2023

(1) V roku 2023 sa na účely určenia kumulatívneho medzimesačného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom a na účely určenia percenta kumulatívneho medzimesačného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom podľa § 82 ods. 2 v znení účinnom od 1. mája 2023 použije siedmy, ôsmy, deviaty, desiaty, jedenásty a dvanásty mesiac kalendárneho roka 2022 a prvý, druhý a tretí mesiac kalendárneho roka 2023.

(2) V roku 2023 sa na účely určenia kumulatívneho medzimesačného rastu spotrebiteľských cien vykázaného štatistickým úradom a na účely určenia percenta kumulatívneho medzimesačného rastu spotrebiteľských cien vykázaného štatistickým úradom podľa § 89 ods. 9 v znení účinnom od 1. mája 2023 použije siedmy, ôsmy, deviaty, desiaty, jedenásty a dvanásty mesiac kalendárneho roka 2022 a prvý, druhý a tretí mesiac kalendárneho roka 2023.“.

Odôvodnenie:

Prechodné ustanovenie rieši mimoriadnu valorizáciu pre rok 2023, v ktorom sa pre valorizáciu k 1. januáru nepoužilo, resp. nepoužije obdobie zahrňujúce január až september predchádzajúceho roka.

3. Za čl. I sa vkladá nový článok II, ktorý znie:

„Čl. II

Zákon č. 71/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov sa mení takto:

1. V čl. I sa vypúšťajú body 1 až 6 a 9.
2. V čl. II sa slová „bodov 1 až 6, 8 a 9, ktoré nadobúdajú“ nahrádzajú slovami „bod 8, ktorý nadobúda“.

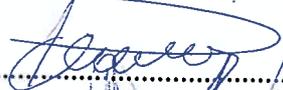
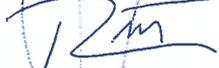
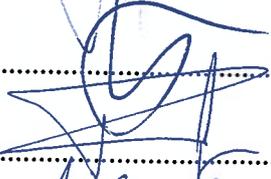
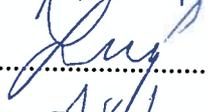
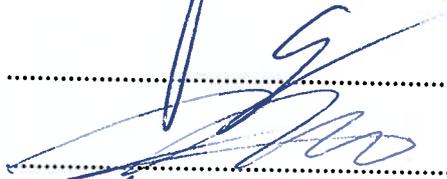
Nasledujúci článok sa primerane preznačí.
V tejto súvislosti sa primerane upraví aj názov zákona.

Odôvodnenie:

Body 2 až 6 sa vypúšťajú z dôvodu návrhu novej právnej úpravy zvyšovania dôchodcovských dávok.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky
ERIKA TOMÁŠA

k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Miloša SVRČEKA a Jozefa
LUKÁČA na vydanie zákona, ktorým sa mení a doplňa zákon č. 461/2003 Z. z. o
sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
(tlač č. 1397)

Meno a priezvisko	Podpis
1. ERIK TOMÁŠ	
2. PETER PECEGMAN	
3. DENISA HAKUŠA	
4. Richard Raši	
5. MATJÚŠ JUTAS ŠITOK	
6. Ján Ferencák	
7. Peter Žiggy	
8. Ján Blcháč	
9. Peter Kuvac	
10. RÖBERT PUC	
11. L'UBICA LAŠŠÁKOVÁ	
12. JUSOM OVALIS	
13. Ján Richter	
14. MIROSLAV SUZL	
15. MILAN MAZUREK	
16. EDUARD HOŠTÍ	